

de to andre Punkter, jeg nævnedes, prøve paa at skyde Rigsdagen foran mig; jeg er villig til at staa for Skud.

Jeg skal nu omtale disse Anstalter og først og fremmest den, som blev oprettet først, nemlig Raamosegaard, som blev oprettet som en Plejeanstalt for sindssyge i Følge Bevilling paa Finansloven, vedtagen i Samlingen 1901—02. Hermed forholder det sig paa den Maade, at den daværende Overlæge paa Sindssygeanstalten i Aarhus fandt, at det vilde være meget heldigt, om Sindssygeanstalten kunde faa Afløb for en Del af sine uheldredelige Patienter, navnlig en Del af sine kvindelige Patienter, for derved at blive i Stand til at optage Patienter med friske Tilfælde, som muligvis kunde helbredes. Der var forskellige Planer oppe, og derimellem var der den Plan oppe, at fire Sogneraad, som ejede Raamosegaard, vilde i Forening omdanne denne til en Plejeanstalt for uheldredelig sindssyge. Overlægen ved Sindssygeanstalten i Aarhus indgav i den Anledning en Betænkning til Justitsministeriet, hvori han anbefalede denne Sag og erklærede den for meget ønskelig, og det er paa Grundlag af denne Anbefaling, at Sagen er kommen frem, og at dette Plejehjem er bleven oprettet. Og paa Grundlag af de Erfaringer, der derigennem bleve indvundne, er Anstalten i Dalstrup bleven oprettet ganske paa samme Maade. Om Raamosegaard er det altsaa, at Sundhedskollegiet siger: „Et andet Forhold, der skal gøres til Genstand for Omtale i denne Forbindelse, er, at der paa et Par tidligere Fattiggaarde, derimellem Raamosegaard, er oprettet Sindssygeanstalter, uden at Kollegiet er raadspurgt.“ Men Kollegiet er raadspurgt; dette er det vidunderlige derved! Det er en Sag, som allerede var begyndt i min Forgængers Tid. Sundhedskollegiet blev raadspurgt ved Justitsministeriets Skrivelse af 24de September 1900 og svarede den 17de November 1900, at det vel havde en Del Betæneligheder ved en saadan kommunal Sindssygeanstalt, noget større end dem, det havde haft ved amtskommunale Sindssygeanstalter, men „for saa vidt det høje Ministerium imidlertid i Henhold til den foreliggende, af Overlægen ved Sindssygeanstalten ved Aarhus afgivne, Betænkning maatte mene, at Sagen burde søges frem-

met, skal Kollegiet tillade sig at foreslaa, at det som Betingelse for Statstilskud bestemmes“... Derefter følger saa en Række Bestemmelser, som for øvrigt ere enslydende med dem, Overlægen ved Aarhus Sindssygeanstalt havde foreslaaet. Det er altsaa den 17de November 1900. Og saa kommer Sundhedskollegiet den 19de December 1906 og fortæller Kongen, at angaaende Oprettelsen af den kommunale Sindssygeanstalt ved Raamosegaard er Kollegiet slet ikke blevet raadspurgt! Ja, det er noget mærkeligt, medmindre Grunden da skulde være den, at det ikke er mig, som har raadspurgt Kollegiet, og at det kun gjaldt min Forgænger, men at jeg, som undlader „mig hos Kollegiet sømmeligt at melde“, ikke havde Lov til at fortsætte hans Gerning, hvilket jeg rigtignok gjorde. Det er dog egentlig ganske mærkeligt, at det kongelige Sundhedskollegium i en Klage til Kongen over den Minister, under hvis Overbestyrelse de selv sige — det er de nødte til at sige —, at Sundhedskollegiet staaer, kommer til Kongen med noget saadant.

Men endnu mærkeligere — eller i ethvert Tilfælde lige saa mærkeligt — er det, naar Sundhedskollegiet saa derom siger: „Sundhedskollegiet vilde sikkert have paavist, hvilket stort Tilbageskridt i Sindssygebehandlingen denne Foranstaltning var, og vilde med vægtige Grunde have fraraadet Oprettelse af Sindssygeanstalter, hvis Drift er afhængig af skiftende Sogneraad, hvor der ikke alene ingen Læger er boende paa Anstalten, men hvor de Læger, der ere ansatte derved, bo over en Mil derfra, og hvor man tilmed uden at spørge Kollegiet har ansat Læger, der ingen Uddannelse havde faaet paa Sindssygeanstalter.“ Det er mærkeligt at læse det, især naar man ser, at Sundhedskollegiet blandt de Betingelser, de mente skulde stilles, ogsaa udtalte sig om, hvorledes Lægeforholdene skulde ordnes, nemlig ved en Læge i Nærheden, altsaa en Lokallæge, og under Tilsyn af Overlægen ved Sindssygeanstalten ved Aarhus, og da Anstalten netop blev indrettet paa dette Grundlag i lægelig Henseende. Men endnu mærkeligere er det, naar man tænker paa, at den Overlæge ved Sindssygeanstalten ved Aarhus, Professor Pontoppidan, som i Sep-